

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/9996/2019

Lausunto fossiilittoman liikenteen tiekartasta

Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry kiittää mahdollisuudesta lausua fossiilittoman liikenteen tiekartasta. YTP edustaa suomalaisia ympäristö- ja kiertotalousalan yrityksiä. Jäsenyrityksiimme kuuluu myös yrityksiä, jotka toimivat jätteiden ja kierrätysmateriaalien kuljetuksen ja käsittelyn parissa.

Fossiilittoman liikenteen tiekartta ja tavoite liikenteen hiilidioksidipäästön puolittamisessa vuoteen 2030 mennessä on kunniahimoinen ja haasteellinen. Toimenpiteiden vaiheistaminen on perusteltu ratkaisu. Vaiheen 3 ehdollisista lisätoimista tulisi päättää vasta selvästi myöhemmin kuin syksyllä 2021, jotta ensimmäisen ja toisen vaiheen toimenpiteiden vaikutuksista olisi näyttää.

Liikenteen hiilidioksidipäästöjen niin kuin muidenkin toimialojen päästöjen vähentäminen on tärkeää ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Toimenpiteet, muutokset ja päästörajoitukset on kohdistettava kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin. Toimet kannattaa ensisijaisesti kohdistaa niihin toimintoihin, joissa on mahdollista saavuttaa suuret päästövähennykset kustannustehokkaimmin. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen biopohjaisilla on tästä hyvä esimerkki.

Biokaasun käytön edistäminen

Biokaasun käytön edistäminen liikennepolttoaineena on tehokas keino liikenteen päästöjen vähentämiseksi. YTP kannattaa tätä koskevia toimenpiteitä: biokaasun sisällyttämistä jakeluvelvoitteeseen ja velvoitteen nostamista sekä liikennekaasun julkisen jakeluinfrastruktuurin tukea.

Kaasukäyttöisten ajoneuvojen hankintatuki edistää ajoneuvokannan uusiutumista vähäpäästöiseen suuntaan. Kaasukäyttöisten kuorma-autojen hankintatuen jatkaminen ja korottaminen on ammattiliikenteen kannalta myönteinen esitys. YTP kannattaa hankintatuen ulottamista pakettiautoihin.

Tiekartassa esitetyt toimenpiteet lisäävät biokaasun tuotannon käynnistymistä ja parantavat alan kannattavuutta.

Lisääntyvä biokaasun tuotanto eloperäisestä jätteestä on myös suomalaisen jätehuollon ja kierrätystavoitteiden kannalta ensisijaisen tärkeää. Uudistuvan jätelainsäädännön myötä biojätteen erilliskeräysvelvoitteita ollaan tiukentamassa sekä kotitalouksien että yritysten osalta. Kerättävän biojätteen määrän kasvaessa tarvitaan samassa suhteessa lisää käyttökohteita biojätteestä tuotettavalle kaasulle.

Biokaasun tankkausasemien määrän kasvattaminen lisää ihmisen kiinnostusta hankkia kaasukäyttöinen ajoneuvo. Kattavampi tankkausverkosto mahdollistaa kaasuautojen käytön yhä paremmin eri puolella Suomea.

Raskaan kaluston tuki

YTP kannattaa hankintatukea kaasu- ja sähkökäyttöisille paketti- ja kuorma-autoille. Hankintatuki lisää niin jätehuolto- kuin muiden yritysten kiinnostusta vaihtaa nykyinen fossiiliseen polttoaineeseen perustuva kuljetuskalusto ympäristöystävällisemmäksi. Muutos voi aluksi olla hidasta, koska kaasu- ja sähkökäyttöisten autojen lataaminen sekä kaasu- ja sähköajoneuvojen kantamat ovat vielä perinteisiä polttoaineita huonompia, mutta esim. akkutekniikan jatkuva kehittyminen ja lataus- ja tankkausverkoston laajeneminen tulee muuttamaan tilannetta myöhemmin.

Romutuspalkkio

Suomen autokanta on Euroopan vanhimpia. Autokannan uusiutumista on onnistuneesti vauhditettu tähänastisilla romutuspalkkiokampanjoilla. Romutuspalkkion jatkaminen ja sen kytkeminen tiukentuviin päästötavoitteisiin on kannatettavaa. On myös syytä harkita, voisiko menettely olla jatkuvaa tai pidempiaikaista yksittäisten, noin vuoden mittaisten romutuskampanjoiden sijaan.

Romutuspalkkioiden kautta ajoneuvoissa olevat materiaalit saadaan uudelleen hyödynnettäviksi, jolloin ympäristöhyötyjä saadaan autokannan uudistumisesta johtuvan päästöjen vähenemisen lisäksi myös neitseellisten materiaalien käytöstä johtuvan resurssisäästöjen muodossa.

Ruuhkamaksut

Ajokilometreihin ja tieluokkiin perustuvien liikenneveromallien mahdollisessa valmistelussa on alusta pitäen otettava huomioon jätekuljetukset ja muu hyötyliikenne, joiden sujuminen myös keskusta-alueilla on varmistettava ilman lisäkustannuksia.

Viimeinen vaiheistus liian nopeasti

Tiekartan ehdollisista kolmannen vaiheen toimenpiteistä on tarkoitus päättää syksyllä 2021. YTP:n esittää huolensa aikataulun ajankohdasta. Aikataulu on liian varhainen, sillä aikaisempien vaiheiden toimenpiteiden vaikutukset eivät ole vielä tuolloin selvillä riittävässä laajuudessa.